

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2019-11-22
Besvaras senast
2019-12-04 kl. 12.00

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2019/20:471 Sveriges relation till Taiwan

I januari 2020 kommer ett av Asiens mest avgörande val att äga rum; ett val som Sverige dock inte erkänner. I Taiwan går befolkningen om några månader till valurnorna för att i huvudsak välja republikens inställning till Peking, vilket sker i skuggan av händelseutvecklingen i Hongkong. Detta inträffar ett år efter att Taiwans president, Tsai Ing-wen, vädjade om internationellt stöd efter att Kina uttryckt att man avser att använda ”alla nödvändiga medel” för att förena länderna. Sverige och EU har inga diplomatiska förbindelser med Taiwan och har fortfarande mött nödropet med tystnad.

Taiwans demokrati och frihet hänger på en skör tråd. Inte på grund av bristen på liberala rättigheter – tvärtom blev republiken först i Asien att tillåta samkönade äktenskap, och valprocessen lever upp till västeuropeisk demokratisk standard. Taiwans demokrati hotas av Kinas ovilja att respektera fria val och individens självbestämmanderätt.

Sverige och resten av EU har fortfarande en möjlighet att främja demokratisk utveckling samt verka för fredliga lösningar i området genom såväl avtal och påtryckningar, men även genom demokratisk närvaro i form av valobservatörer. Sverige har aldrig formellt skickat valobservatörer till Taiwan, och vid valet 2004, då presidentvalet kombinerades med folkomröstningar som sågs som ett första steg gentemot självständighet, bidrog varken EU, OSSE eller FN med valobservatörer. Folkomröstningen tyngdes av såväl lågt valdeltagande som ett mordförsök på presidenten.

OSSE har vid ett tillfälle tidigare skickat valobservatörer utanför medlemsländernas gränser, nämligen till Afghanistan 2004. Enligt riksdagens egen hemsida används valobservatörer för att ”öka möjligheterna att allt sker enligt regelboken”. I ett val där Kina, som enligt SÄPO använder sig av omfattande resurser för att påverka andra länders samhällsutveckling, har kraftiga incitament att påverka valets utgång bör det ligga i varje demokratis intresse att säkerställa att Taiwans val går rätt och demokratiskt till.

Med bakgrund av det som framförts skulle jag vilja fråga utrikesminister Ann Linde följande:

Ifall Taiwan skickar en förfrågan till Sverige eller OSSE om att sända valobservatörer, är regeringen beredd att bistå? Vidare: Är regeringen beredd att gratulera den president som samlar störst stöd i Taiwans presidentval, givet att valet gått demokratiskt rätt till?

.....

Joar Forssell (L)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders